

Advies over financiële producten?

December 2012

Vijf veranderingen per 1 januari 2013

U overweegt een financieel product aan te schaffen en daarover advies in te winnen? Dan gaan er bij de advisering van bepaalde financiële producten vanaf 1 januari 2013 vijf zaken anders dan u in het verleden gewend was. In deze brochure informeren wij u over deze veranderingen. Kijk ook op www.allesoververzekeren.nl/themas/provisieverbod.

VERBOND VAN VERZEKERAARS

U kiest, maar dan wel op basis van goede informatie

Iedereen schaft in zijn leven financiële producten aan. Denk aan een autoverzekering, een hypotheek of uw ouderdomsvoorziening. Er zijn heel veel financiële producten. Soms zijn deze producten eenvoudig. Maar soms ook ingewikkeld. U heeft de keuze om deze producten te kopen met of zonder advies.

Met ingang van 1 januari 2013 wordt uw positie als consument sterker. Graag informeren wij u over deze veranderingen.

Uw belang komt nog meer centraal te staan

Wel of geen advies?

Of u wel of geen advies wilt hebben bij de aanschaf van een financieel product, bepaalt u natuurlijk helemaal zelf. Feitelijk zijn er twee hoofdkeuzen:

1. U heeft zich goed georiënteerd en weet precies welk financieel product u wilt hebben. U schaft dit product daarom zelf aan bij een verzekeringsmaatschappij of bemiddelaar zonder dat u hierbij advies vraagt.
2. Het kan zijn dat u niet precies weet welk financieel product goed aansluit bij uw situatie op dat moment. U kunt dan ook besluiten om advies te vragen bij een onafhankelijk adviseur of een verzekeringsmaatschappij.

1

Wat voor u een verstandige keuze is, hangt helemaal af van uw persoonlijke situatie. Wat voor financieel product wilt u aanschaffen? Een ingewikkeld product of een heel eenvoudig product? Bent u goed bekend met de eigenschappen en risico's van financiële producten of is dit voor u een onbekend terrein? Vindt u het prima om alles zelf te regelen? Of vindt u het juist prettig wanneer iemand anders voor u alles verzorgt en controleert? Allemaal omstandigheden die uiteindelijk voor u van belang zijn om de juiste keuze te maken om een financieel product met of zonder advies aan te schaffen.

Wel of geen advies? Dat hangt helemaal af van uw persoonlijke situatie en voorkeuren. Dus: kies bewust!

Geen advies? Dan nu wel een toets op uw kennis en ervaring!

Sommige financiële producten zijn ingewikkeld en de gevolgen van een verkeerde keuze kunnen daarbij groot zijn. Een risico kan zijn dat, zonder dat u dat wilde, bepaalde risico's niet zijn verzekerd.

U mag van de overheid ingewikkelde producten zonder advies aanschaffen, maar de wetgever wil tegelijkertijd zorgen dat u zich bewust bent van mogelijke risico's. Vandaar dat er met ingang van 1 januari 2013 ook op dit punt iets verandert.

2

Als u zonder advies een ingewikkeld financieel product wilt aanschaffen, wordt dit *execution only* genoemd. De verzekeraar waar u dit product wilt aanschaffen, moet dan toetsen of u als consument over voldoende kennis en ervaring beschikt om op verantwoorde wijze tot aanschaf over te gaan.

Bent u zich bewust van de risico's die samenhangen met *execution only* of het product? En kunt u deze risico's vertalen naar uw eigen financiële situatie? In de praktijk betekent dit dat u een aantal vragen moet beantwoorden, voordat u tot aanschaf van deze ingewikkelde financiële producten kunt overgaan. Als de toets niet positief is, wordt u gewaarschuwd dat het raadzaam is om advies in te winnen, maar u bepaalt altijd zelf of u dit advies opvolgt of dat u het product toch zelf zonder advies afsluit.

Deze toets geldt niet voor uitvaart- en overlijdensrisicoverzekeringen.

Als u een verzekering rechtstreeks bij een verzekeraar afsluit en hierbij dus geen financieel advies wilt, is deze verzekeraar verplicht u vooraf, vaak op de eigen website, te informeren welke kosten hieraan zijn verbonden. Deze kosten worden distributie-kosten genoemd en zijn apart van de premie vermeld.

**Geen advies nodig?
Kennis- en ervaringstoets verplicht!**

Vanaf nu weet u wat het advies u kost

Financieel advies was nooit gratis. Waarschijnlijk heeft u in het verleden wel eens een financieel product aangeschaft. Mogelijk heeft u daarbij ook advies ingewonnen. De kosten van dit advies waren onderdeel van de prijs van het financiële product. Bij een verzekering betaalde u een premie die bestemd was voor de verzekeringsmaatschappij, maar daarnaast ook een bedrag dat bestemd was voor uw adviseur. De kosten van uw adviseur, ook wel provisie genoemd, maakten deel uit van de premie. Voor u als consument was echter niet altijd voldoende helder welk deel van de premie bestemd was voor de verzekeraar en welk deel voor uw adviseur.

3

Deze situatie verandert voor veel financiële producten met ingang van 1 januari 2013. Provisie is vanaf 1 januari 2013 voor complexe en impactvolle financiële producten verboden. Hierdoor wordt duidelijker wat de kosten zijn van het financiële product. En wat de kosten zijn van uw adviseur.

Voor welke producten geldt het verbod op provisie? U vindt een overzicht op pagina 8 van deze brochure.

Financieel advies was nooit gratis

U betaalt nu rechtstreeks de kosten van uw adviseur

Met ingang van 1 januari 2013 betaalt u de kosten voor advies rechtstreeks aan uw adviseur. Deze kosten mogen voor veel financiële producten niet langer onderdeel zijn van de prijs van dit financiële product. U moet vanaf dat moment deze kosten apart betalen aan uw adviseur.

Uw adviseur informeert en adviseert u over het product dat bij u past. De adviseur kan ook meer voor u doen. Zoals advies geven bij aanpassingen die nodig zijn, omdat uw persoonlijke situatie verandert. Of u helpen wanneer de verzekering tot uitkering komt. De adviseur is ervoor om uw belangen te behartigen.

Vanaf 1 januari 2013 maakt u over de kosten van het advies dus zelf afspraken met uw adviseur. De verzekeringsmaatschappij speelt hierbij niet langer een rol. De betaling van het advies loopt daarmee ook niet langer meer via de prijs van het financiële product.

Deze verandering biedt u de zekerheid dat het advies van uw adviseur niet langer kan worden beïnvloed door de hoogte van de provisie van de verzekeringsmaatschappij of bank.

De prijs van het advies is een zaak tussen u en uw adviseur

U weet nu precies waarvoor u betaalt

Een andere belangrijke verandering is dat u vanaf 1 januari 2013 ook precies weet welke werkzaamheden uw adviseur voor u verricht.

Er zijn in Nederland heel veel verzekeringsmaatschappijen. Uw adviseur baseert zijn advies op wat er in de financiële markt wordt aangeboden. Maar u snapt dat het voor u verschil maakt of deze adviseur maar één of enkele aanbieders van financiële producten vergelijkt of juist een groot deel van de markt.

Voor de advisering van alle financiële producten geldt dat de adviseur u in het eerste contact moet informeren hoe hij tot zijn adviezen komt: een vergelijking van heel veel aanbieders, een beperkt aantal of maar één.

5

Maar ook moet de adviseur helder maken welke andere werkzaamheden hij voor u verricht. Blijven de werkzaamheden beperkt tot alleen een advies? Of verzorgt de adviseur ook de contacten met de verzekeringsmaatschappij? Daarnaast ontvangt u informatie over hoe lang, nadat u het financieel product heeft aangeschaft, u deze adviseur nog vragen kunt stellen over dit product. En of hier dan wel of geen extra kosten aan zijn verbonden.

Uiteraard zal uw adviseur u ook informeren over de manier waarop u de kosten voor het advies kunt betalen. U kunt het bedrag in één keer betalen of op een andere manier, bijvoorbeeld met een abonnement. Het kan zijn dat de adviseur het mogelijk maakt om de advieskosten gespreid te betalen. Volgens de wet mag deze periode van gespreide betaling maximaal 24 maanden bedragen.

U weet straks nog beter wat u van de dienstverlening van uw adviseur kunt verwachten!

Wat zijn complexe en impactvolle financiële producten?

Een financieel product is complex en impactvol als het bestaat uit een combinatie van soorten producten: sparen, beleggen, lenen en verzekeren. Daarbij geldt dat de waarde van een van deze producten afhankelijk is van ontwikkelingen op financiële markten.

Het provisieverbod geldt voor de volgende complexe en impactvolle financiële producten:

- levensverzekeringen (bijvoorbeeld de verzekering waarmee u kapitaal opbouwt voor de aflossing van uw hypotheek);
- pensioen;
- hypothecair krediet;
- betalingsbeschermers (dit zijn de verzekeringen die ervoor zorgen dat bij werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of overlijden toch een consumptief krediet of hypotheek kan worden afgelost);
- overlijdensrisicoverzekeringen;
- individuele inkomensverzekeringen (dit zijn arbeidsongeschiktheidsverzekeringen);
- uitvaartverzekeringen;
- beleggingsverzekeringen (dit zijn levensverzekeringen waarbij de uitkering bijvoorbeeld is gekoppeld aan de ontwikkeling van de aandelenmarkten);
- bankspaarproducten (dit geldt niet voor de normale spaarrekening, maar wel voor de spaarrekeningen met specifieke fiscale voordelen);
- deelnemingen in beleggingsinstellingen.

Hoe zit het met financiële producten die ik vóór 1 januari 2013 heb afgesloten?

Het provisieverbod geldt alleen voor producten die u vanaf 1 januari 2013 aanschafft of waarover u zich laat adviseren. Er verandert dus niets voor bestaande complexe financiële producten (zie de lijst op pagina 8). Als u bijvoorbeeld in 2009 een hypotheek heeft afgesloten op basis van provisie, dan blijft de financieel adviseur ook na inwerkingtreding van het provisieverbod zijn doorlopende provisie ontvangen. Dit wordt de eerbiedigende werking genoemd.

Let op: als uw persoonlijke situatie verandert, bijvoorbeeld als u gaat verhuizen of gaat trouwen, kan dat mogelijk wél gevolgen hebben voor bestaande producten. Vraag in dat geval bij uw financieel adviseur wat het betekent voor het advies dat u vóór 1 januari 2013 heeft gekregen.

Provisieverbod? Wat betekent dat voor mijn schadeverzekeringen?

Voor eenvoudige of niet-complexe producten zoals een auto-, reis- of aansprakelijkheidsverzekering, verandert er niets. Op dit soort verzekeringen mag een financieel adviseur de kosten van zijn werkzaamheden in de vorm van provisie blijven ontvangen. Deze kosten kunnen dan deel uitmaken van de premie. U en de adviseur mogen ook afspreken dat u de kosten van de adviseur apart betaalt. U en uw adviseur hebben bij schadeverzekeringen dus zelf de keuze op welke wijze u de kosten van advies en begeleiding wilt betalen. Bij schadeverzekeringen is uw adviseur wel verplicht te vertellen hoeveel provisie hij voor deze producten ontvangt als u daarnaar vraagt.

De vijf belangrijkste veranderingen op een rij

U bent klant en daarom staat uw belang centraal. Verzekeringsmaatschappijen, banken en financiële adviseurs hebben hard gewerkt om zaken met ingang van 1 januari 2013 voor u nog verder te verbeteren:

1. U weet in euro's wat de kosten van financieel advies zijn.
2. U betaalt deze kosten rechtstreeks aan uw adviseur.
3. U maakt duidelijke afspraken met uw adviseur over de inhoud van zijn dienstverlening.
4. U kiest bewust voor de aanschaf van financiële producten met of zonder advies.
5. U wordt getoetst op uw kennis en ervaring als u kiest voor een complex financieel product zonder advies.

De gezamenlijke verzekeringsmaatschappijen in Nederland hebben daarnaast voor u een website gemaakt vol met praktische informatie: www.allesoververzekeren.nl/themas/provisieverbod.

Op deze site vindt u meer informatie over het provisieverbod en algemene informatie over verzekeringen.

Nuttige adressen

Onafhankelijk toezicht

De overheid heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) aangewezen om toezicht te houden op (het gedrag van) verzekeraars en financiële adviseurs. De AFM heeft op haar website een aantal veelgestelde vragen en antwoorden opgenomen over het provisieverbod: www.afm.nl/nl/consumenten/aanpak/faq/beloning-adviseur/provisieverbod.aspx?perpage=10.

Meer informatie over de rol van de AFM vindt u op:

www.afm.nl/nl/consumenten/vertrouwen/financieel-advies.aspx.

Klachten

Wie een klacht heeft over een verzekeraar of een financieel adviseur, moet proberen daar eerst zelf uit te komen met zijn verzekeraar of financieel adviseur. Uw verzekeraar of adviseur zal proberen om uw probleem naar uw tevredenheid op te lossen. Mocht u niet tevreden zijn over de manier waarop uw klacht is afgehandeld, dan kunt u uw klacht voorleggen aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) of naar de rechter stappen. Meer over Kifid vindt u op www.kifid.nl.

Wijzer in geldzaken

Wijzer in geldzaken vertegenwoordigt ruim veertig organisaties die hun krachten bundelen om de consument 'wijzer in geldzaken' te maken. Wijzer in geldzaken heeft een speciale checklist financieel advies opgesteld (zie www.wijzeringeldzaken.nl/handige-hulpmiddelen/checklist-financieel-advies.aspx), die nuttige tips geeft waarop u kunt letten.

www.allesoververzekeren.nl/themas/provisieverbod

